

สำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน; ปริมาณพล

เนื่องจากบริบทของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมทำให้โครงสร้างการดำเนินธุรกิจและอุตสาหกรรมเปลี่ยนแปลงไป เช่น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น และมีธุรกิจทางการค้า การบริการ และอุตสาหกรรมใหม่ๆ เกิดขึ้น เป็นต้น ซึ่งถือเป็นกลไกที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นข้อมูลสถิติและสารสนเทศโครงสร้างชั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจและอุตสาหกรรม จึงมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับภาครัฐและเอกชนใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจในตลาดโลก

สำนักงานสถิติแห่งชาติ จัดทำสำมะโนอุตสาหกรรมทุก 10 ปี ตามข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ และได้วางแผนเปลี่ยนเป็นจัดทำทุก 5 ปี เพื่อให้ประเทศมีข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญทางด้านอุตสาหกรรมการผลิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาค ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานสถิติแห่งชาติจัดทำสำมะโนอุตสาหกรรมมาแล้ว 4 ครั้ง ในปี 2507 ปี 2540 ปี 2550 และปี 2555 สำหรับปี 2560 เป็นการจัดทำสำมะโนอุตสาหกรรมครั้งที่ 5 ของประเทศไทย

ในการจัดทำสำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560 ได้กำหนดแผนการดำเนินงานเป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานหรือการนับจดสถานประกอบการทุกประเภท ซึ่งดำเนินการในปี 2559 และขั้นการเก็บรวบรวม ข้อมูลรายละเอียดหรือการแจงนับสถานประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิต ดำเนินการในปี 2560

การนำเสนอผลสำมะโนฉบับนี้ เป็นผลจากขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานหรือการนับจด สถานประกอบการในปี 2559 ซึ่งจัดจำแนกประเภทสถานประกอบการตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย ปี 2552 (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC 2009) ได้แก่ ธุรกิจทางการค้า ธุรกิจทางการบริการ การผลิต การก่อสร้าง การขนส่งทางบกและสถานที่เก็บสินค้า กิจกรรมด้าน ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร และกิจกรรมด้านโรงพยาบาลเอกชน ที่ตั้งอยู่ในเขตปริมณฑล โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสถานประกอบการในพื้นที่เขตเทศบาลระหว่างเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2559 และพื้นที่นอกเขตเทศบาลระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2559

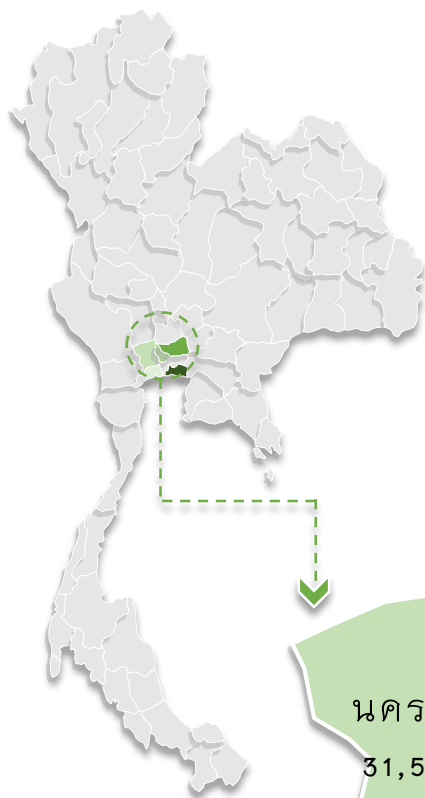
ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการในเขตปริมณฑลพบว่า มีสถานประกอบการจำนวนทั้งสิ้น 214,949 แห่ง ในจำนวนนี้แยกเป็นสถานประกอบการที่เก็บรวบรวมรายการข้อมูลพื้นฐานในแบบสอบถามได้ครบถ้วน จำนวน 197,873 แห่ง และสถานประกอบการที่เก็บรวบรวมรายการข้อมูลได้เพียง ชื่อ ที่ตั้ง และประเภทธุรกิจ/อุตสาหกรรม จำนวน 17,076 แห่ง สำหรับข้อมูลที่น่าเสนอผลในสรุปข้อมูลเบื้องต้น ฉบับนี้จะเป็นข้อมูลของสถานประกอบการที่เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานได้ครบถ้วน จำนวน 197,873 แห่ง เท่านั้น สรุปได้ดังนี้

จำนวนสถานประกอบการ

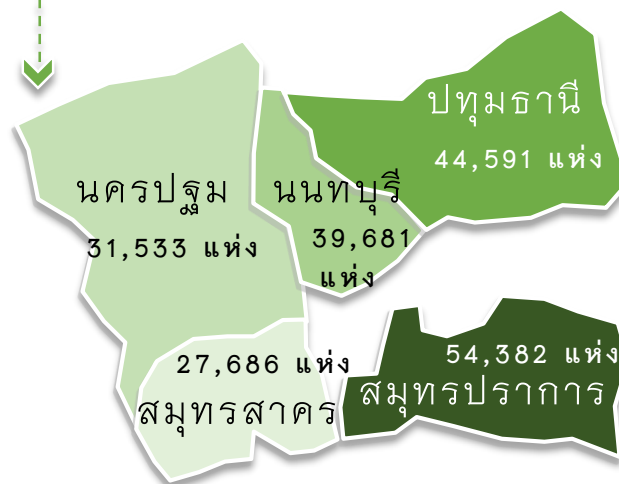
ภาพที่ 1 จำนวนสถานประกอบการรายจังหวัด

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถาน-
ประกอบการ ในเขตปริมาณ พบว่า มีจำนวนสถาน-
ประกอบการทั้งสิ้น 197,873 แห่ง

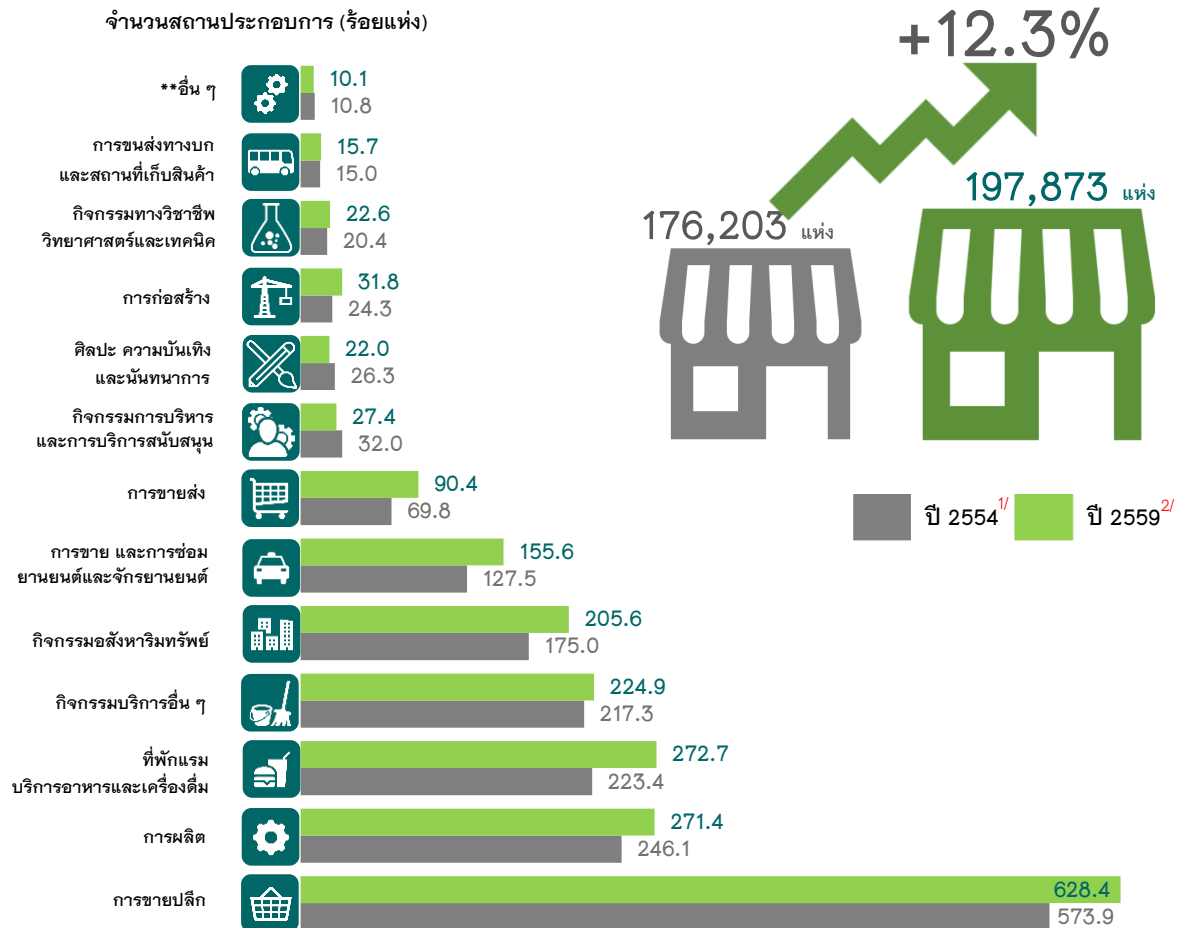
หากพิจารณาเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มี
จำนวนสถานประกอบการมากที่สุด คือ สมุทรปราการ

รองลงมาคือ ปทุมธานี
นนทบุรี และนครปฐม
ตามลำดับ จังหวัดที่มี
จำนวนสถานประกอบการ
น้อยที่สุด คือ สมุทรสาคร

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการในปี 2554 และ 2559

จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

** อื่นๆ หมายถึง การจัดการการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร และโรงพยาบาลเอกชน

^{1/} หมายถึง โครงการสำมะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555

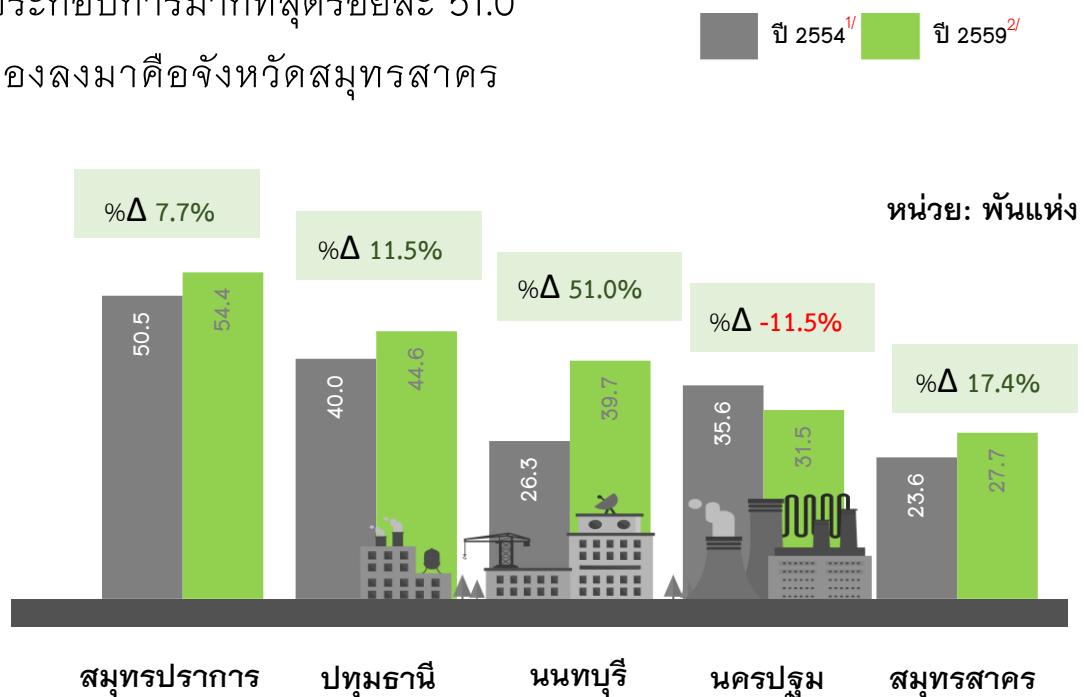
^{2/} หมายถึง โครงการสำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการระหว่างปี 2554 และ ปี 2559 พบว่า จำนวนสถานประกอบการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 12.3 ในทุกประเภท กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ภาพที่ 3 เปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการ ในปี 2554 และ 2559 จำแนกตามจังหวัด

หากพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่า เกือบทุกจังหวัดมีจำนวนสถานประกอบการเพิ่มขึ้น โดยจังหวัดนนทบุรีมีอัตราการเพิ่มขึ้นของสถานประกอบการมากที่สุดร้อยละ 51.0 รองลงมาคือจังหวัดสมุทรสาคร

และ จังหวัดปทุมธานี มีอัตราการเพิ่มขึ้นของสถานประกอบการร้อยละ 17.4 และร้อยละ 11.5 ตามลำดับ จังหวัดสมุทรปราการมีอัตราการเพิ่มขึ้นของสถานประกอบการร้อยละ 7.7 ในขณะที่จังหวัดนครปฐมที่มีจำนวนสถานประกอบการลดลงร้อยละ 11.5

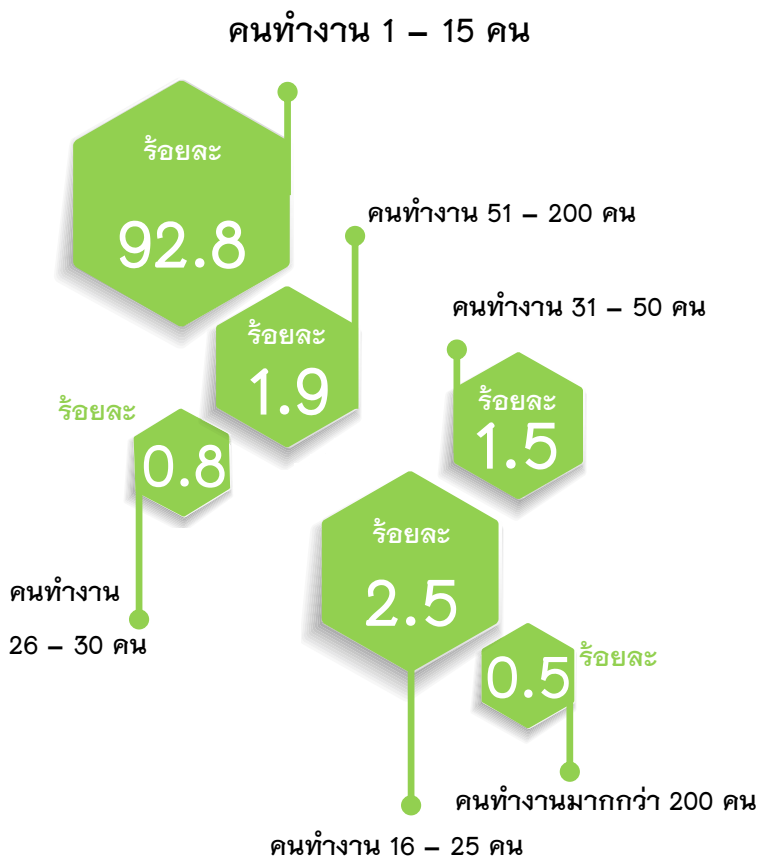
^{1/} หมายถึง โครงการสำมะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555

^{2/} หมายถึง โครงการสำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

ขนาดสถานประกอบการ

ภาพที่ 4 ร้อยละของสถานประกอบการ จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ
(จำนวนคนทำงาน)

เมื่อพิจารณาขนาด

สถานประกอบการจำแนกตามจำนวนคนทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.8) เป็นสถานประกอบการที่มีคนทำงาน 1 – 15 คน สถานประกอบการที่มีคนทำงาน 16 – 25 คน ร้อยละ 2.5 ส่วนสถานประกอบการที่มีคนทำงาน 51 – 200 คน และ 31 – 50 คน มีร้อยละ 1.9 และร้อยละ 1.5 ตามลำดับ สำหรับสถานประกอบการขนาดอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมีสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 1.0

คนทำงานในสถานประกอบการ

ภาพที่ 5 คนทำงานในสถานประกอบการ จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ

ขนาดสถานประกอบการ หน่วย: พันคน

สำหรับคนทำงาน ในสถาน-

ประกอบการที่ตั้งอยู่ในเขตปริมณฑล ในปี 2559 มีจำนวนประมาณ 1.7 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นคนทำงานที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีคนทำงานมากกว่า 200 คน ประมาณ 609,400 คน รองลงมาเป็นคนทำงานที่ปฏิบัติงาน

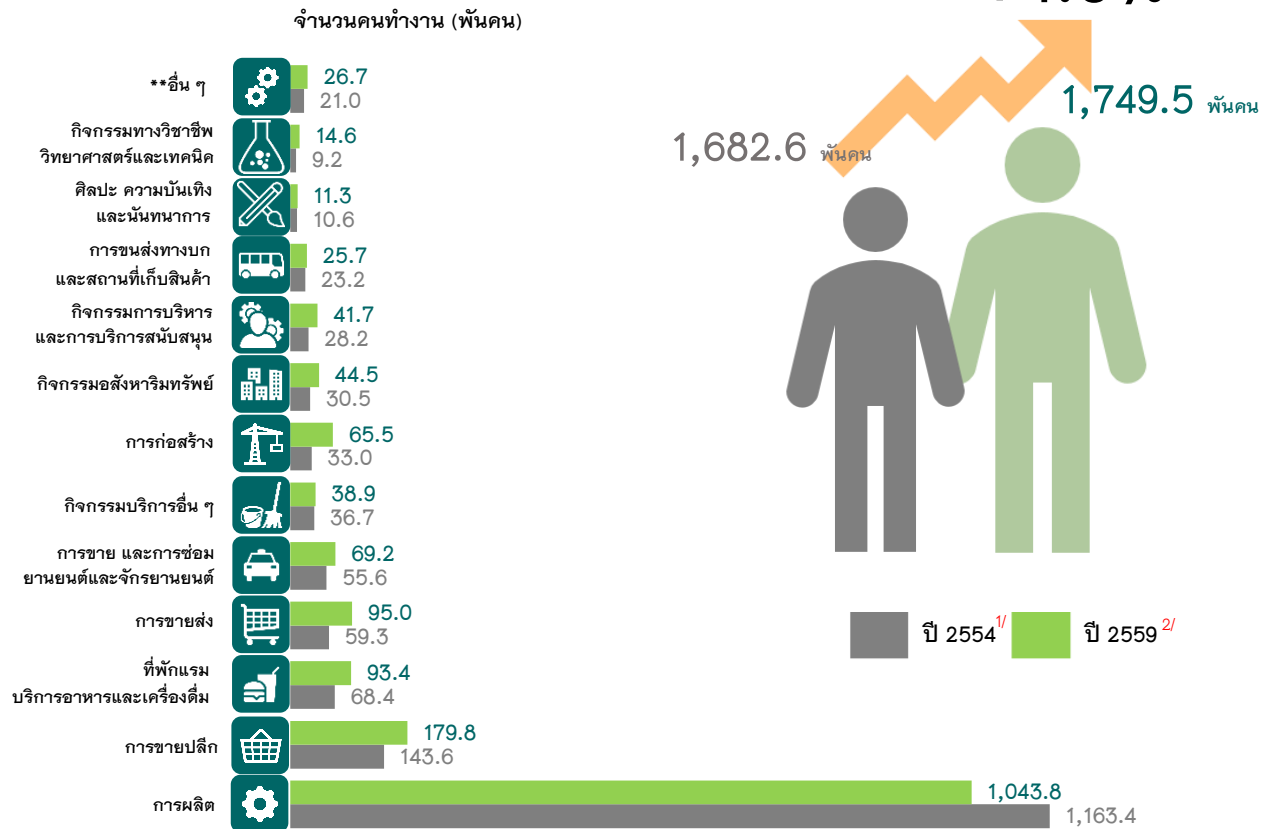
ในสถานประกอบการที่มีคนทำงาน 1 – 15 คน และ 51 – 200 คน ประมาณ 491,500 คน และ 386,800 คน ตามลำดับ สำหรับสถานประกอบการขนาดอื่น ๆ แต่ละขนาดมีคนทำงานในสถานประกอบการไม่เกิน 120,000 คน

คนทำงาน หมายถึง เจ้าของกิจการหรือหุ้นส่วนที่ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างเงินเดือน และรวมลูกจ้างที่ทำงานในสถานประกอบการ

ภาพที่ 6 เปรียบเทียบจำนวนคนทำงานในปี 2554 และ 2559

จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

** อื่นๆ หมายถึง การจัดการการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร และโรงพยาบาลเอกชน

^{1/} หมายถึง โครงการสามะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555

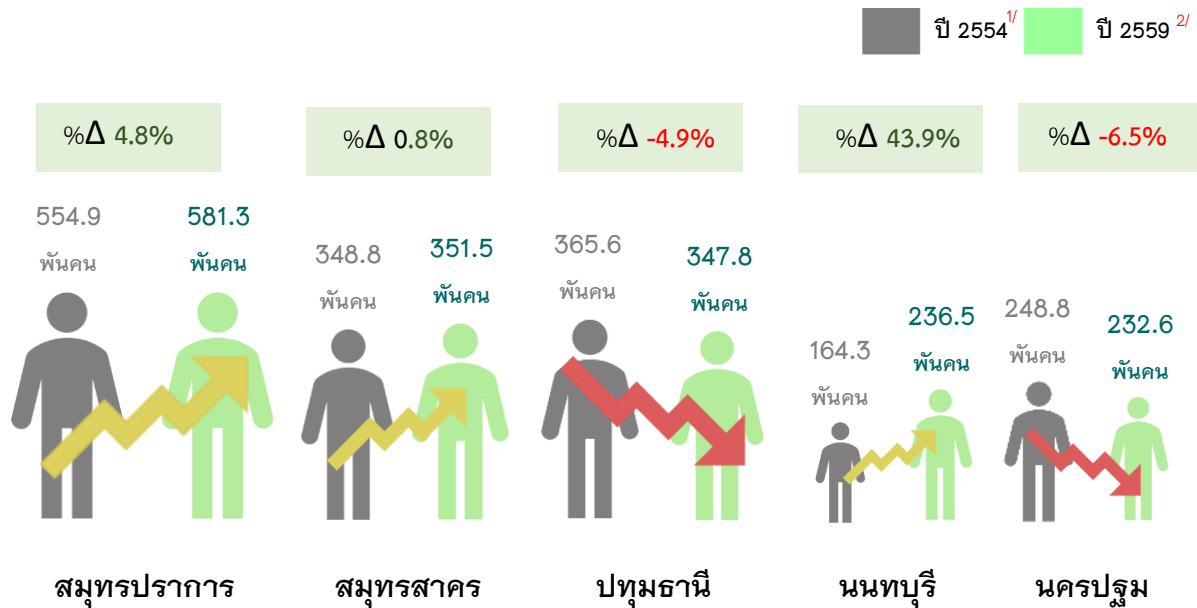
^{2/} หมายถึง โครงการสามะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนคนทำงาน ในปี 2559 และปี 2554 พบว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้น จาก 1.6 ล้านคน เป็น 1.7 ล้านคน คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 โดยเกือบทุกกิจกรรมทางเศรษฐกิจมีจำนวนคนทำงานเพิ่มขึ้น ยกเว้น สถานประกอบการที่ประกอบ

กิจกรรมทางด้านการผลิต ที่มีจำนวนคนทำงานลดลงจากเดิม 1.1 ล้านคน เหลือเพียง 1.0 ล้านคน เช่น ในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องหนัง สิ่งทอ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ และ อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ภาพที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนคนทำงานในปี 2554 และ 2559 จำแนกตามจังหวัด

เมื่อพิจารณา คนทำงานปี 2559 ในแต่ละจังหวัดของปริมาณพล พบว่าสมุทรปราการ มีคนทำงานมากที่สุดประมาณ 581,300 คน รองลงมาคือสมุทรสาคร มีคนทำงานประมาณ 351,500 คน ส่วนจังหวัด ที่มีคนทำงานน้อยที่สุดคือ นครปฐม ประมาณ 232,600 คน

เมื่อเปรียบเทียบ จำนวนคนทำงานในปี 2559 และปี 2554 พบว่า จังหวัดสมุทรปราการ นนทบุรี และสมุทรสาคร มีคนทำงานเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะจังหวัดนนทบุรีมีคนทำงานเพิ่มขึ้นมากที่สุดถึงร้อยละ 43.9 สำหรับจังหวัดปทุมธานีและนครปฐม มีสัดส่วนคนทำงานลดลงไม่เกินร้อยละ 7.0

^{1/} หมายถึง โครงการสำมะโนธุรกิจและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555

^{2/} หมายถึง โครงการสำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560

รูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย

ภาพที่ 8 ร้อยละของสถานประกอบการ และ

จำนวนคนทำงานเฉลี่ยต่อสถานประกอบการ

จำแนกตามรูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบ

การจัดตั้งตามกฎหมาย พบว่า สถาน-

ประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.7)

มีรูปแบบการจัดตั้งเป็นส่วนบุคคล

รองลงมาเป็นบริษัทจำกัด

บริษัทจำกัด (มหาชน) ร้อยละ 15.3

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญ

นิติบุคคล ร้อยละ 2.9 สำหรับสถาน-

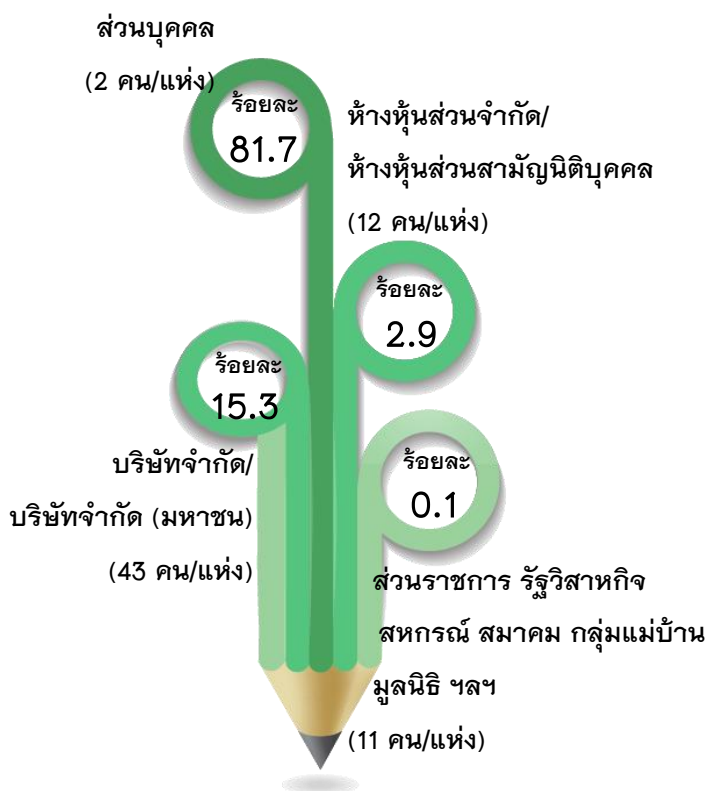
ประกอบการที่เป็นกลุ่มแม่บ้าน และ

รูปแบบอื่นๆ (ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ

สหกรณ์ สมาคม มูลนิธิ ฯลฯ) มีเพียง

ร้อยละ 0.1 หากพิจารณาจำนวน

คนทำงานเฉลี่ยต่อสถานประกอบการ

พบว่า สถานประกอบการที่เป็นบริษัทจำกัด และบริษัทจำกัด (มหาชน) มีจำนวนคนทำงานเฉลี่ยต่อสถานประกอบการสูงสุดถึง 43 คนต่อแห่ง

รูปแบบการจัดตั้งทางเศรษฐกิจ

ภาพที่ 9 ร้อยละของสถานประกอบการ

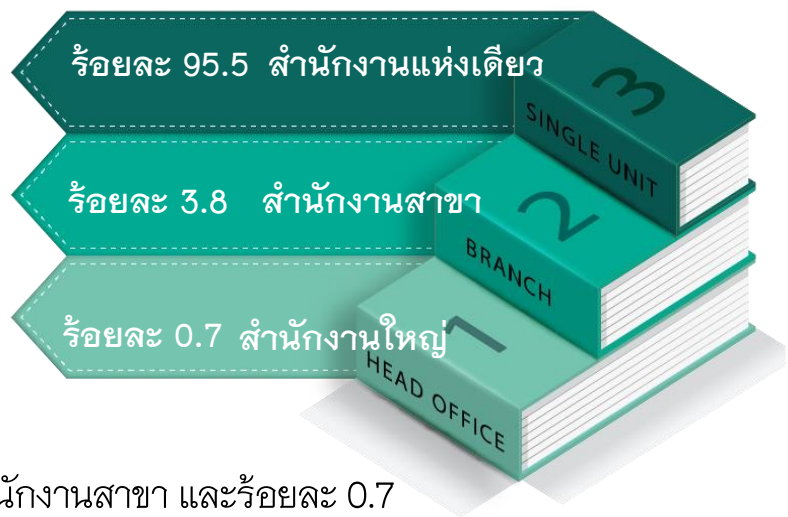
จำแนกตามรูปแบบการจัดตั้งทางเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการจัดตั้งทางเศรษฐกิจ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.5) มีรูปแบบการจัดตั้งเป็นสำนักงานแห่งเดียว ส่วนที่เหลืออีกร้อยละสำนักงานสาขา และร้อยละ 0.7 เป็นสำนักงานใหญ่

ร้อยละ 95.5 สำนักงานแห่งเดียว

ร้อยละ 3.8 สำนักงานสาขา

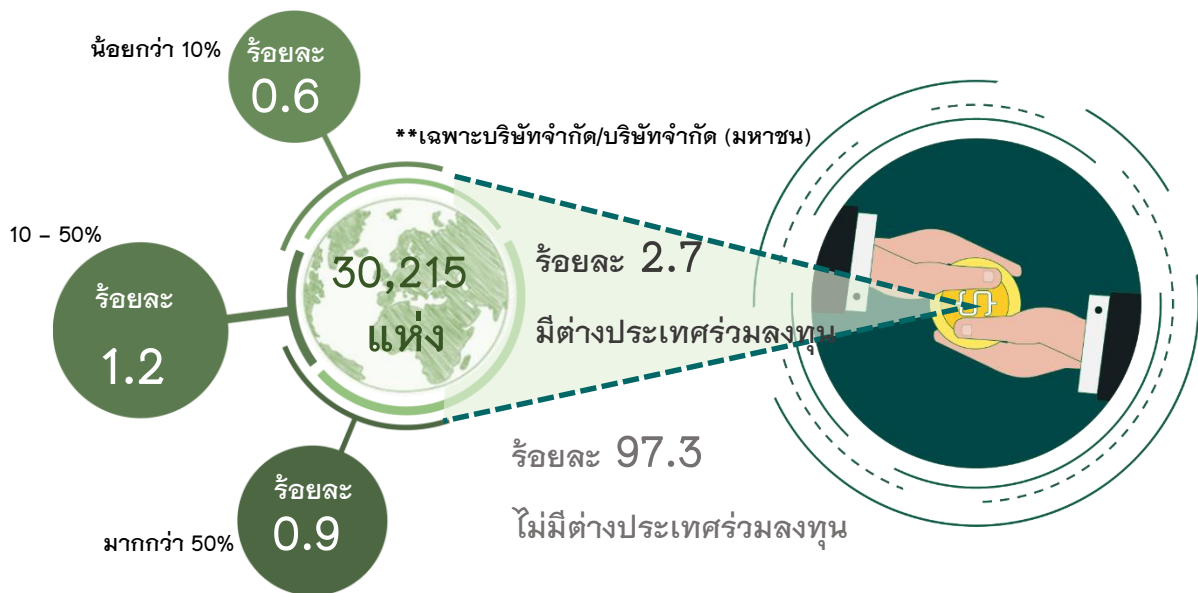
ร้อยละ 0.7 สำนักงานใหญ่

การร่วมลงทุนหรือถือหุ้น

ภาพที่ 10 ร้อยละของสถานประกอบการ จำแนกตามการมี
ต่างประเทศร่วมลงทุนหรือถือหุ้น

สถานประกอบการ ที่มีรูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมายเป็นบริษัทจำกัด บริษัทจำกัด (มหาชน) ในเขตปริมนทลมีจำนวน 30,215 แห่ง ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.3) ไม่มีการร่วมลงทุนหรือถือหุ้นจากต่างประเทศ สำหรับสถานประกอบการที่มีต่างประเทศร่วมลงทุนหรือถือหุ้นมีเพียงร้อยละ 2.7 ในจำนวนนี้

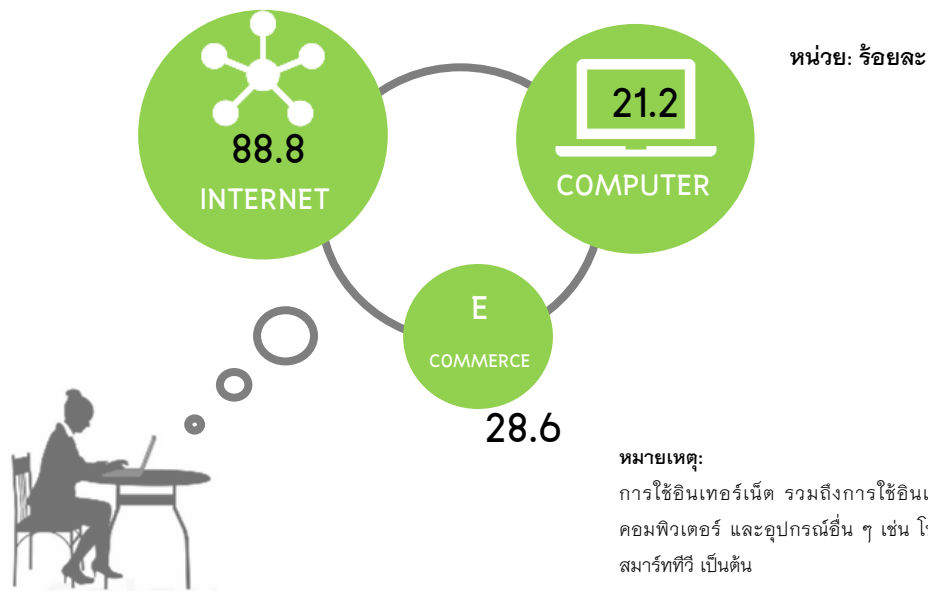
สถานประกอบการที่มีสัดส่วนการร่วมลงทุนหรือถือหุ้นจากต่างประเทศระหว่าง 10 - 50% คิดเป็นร้อยละ 1.2 รองลงมา มีสัดส่วนการร่วมลงทุนหรือถือหุ้นจากต่างประเทศมากกว่า 50% ร้อยละ 0.9 ส่วนสถานประกอบการที่มีการร่วมลงทุนหรือถือหุ้นจากต่างประเทศน้อยกว่า 10% มีร้อยละ 0.6

การมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการดำเนินกิจการ

ภาพที่ 11 ร้อยละของสถานประกอบการที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารในการประกอบการ

สำหรับการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการดำเนินกิจการพบว่า สถานประกอบการในปริมาณที่มี**การใช้คอมพิวเตอร์**ในการดำเนินกิจการประมาณ 41,936 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 21.2 ของสถานประกอบการทั้งสิ้น

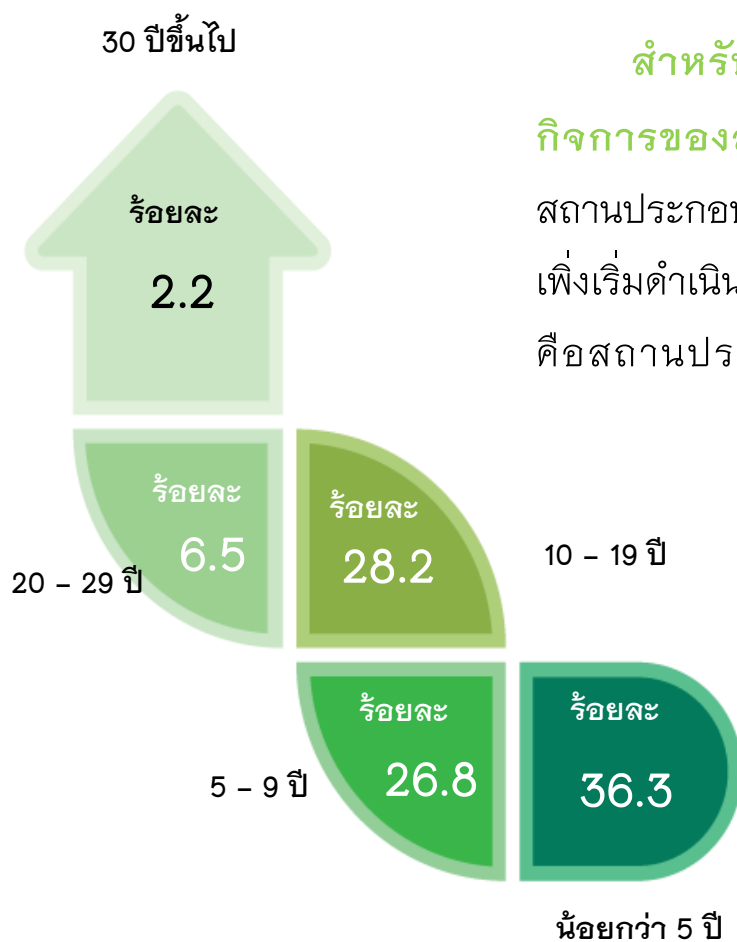
สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ตในสถานประกอบการที่มีการใช้คอมพิวเตอร์ พบว่ามีการใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 88.8 นอกจากนี้ ยังพบว่า สถานประกอบการที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการดำเนินกิจการยังมี**การขายสินค้าหรือบริการผ่านอินเทอร์เน็ต (E – Commerce)** ร้อยละ 28.6

ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ

ภาพที่ 12 ร้อยละของสถานประกอบการ

จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินกิจการ

สำหรับระยะเวลาในการดำเนิน

กิจการของสถานประกอบการ พบว่า

สถานประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 36.3)

เพิ่งเริ่มดำเนินกิจการไม่เกิน 5 ปี รองลงมา

คือสถานประกอบการที่ดำเนินกิจการ

10 - 19 ปี และ 5 - 9 ปี

โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ

28.2 และ ร้อยละ 26.8

ตามลำดับ สำหรับสถาน-

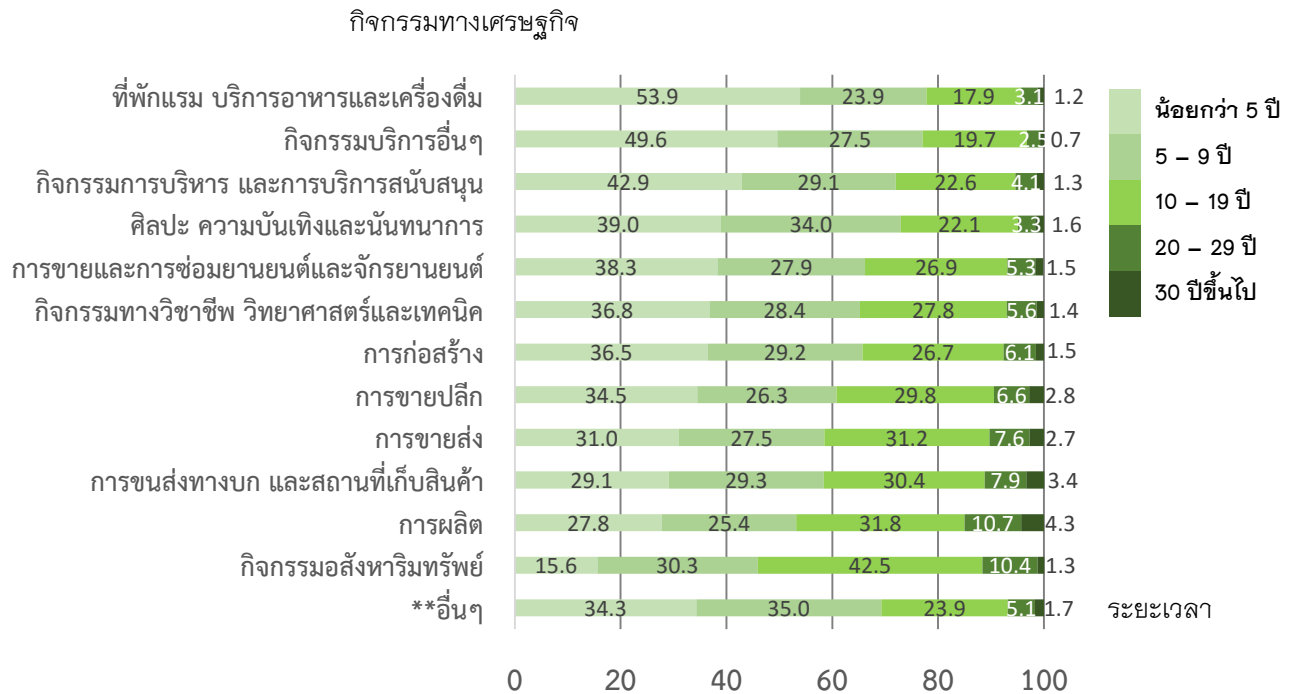
ประกอบการที่ดำเนิน

กิจการตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป

มีร้อยละ 8.7 เท่านั้น

ภาพที่ 13 ระยะเวลาในการดำเนินการของสถานประกอบการ จำแนกตาม กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

** อื่นๆ หมายถึง การจัดการการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร และโรงพยาบาลเอกชน

เมื่อพิจารณาตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พบว่า สถานประกอบการที่ดำเนินการเกี่ยวกับที่พักแรม บริการอาหารและเครื่องดื่ม กิจกรรมบริการอื่นๆ และกิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน กว่าร้อยละ 40.0 มีระยะเวลาในการดำเนินการน้อยกว่า 5 ปี กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 42.5 มีระยะเวลาในการดำเนินการ 10 – 19 ปี

